

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Karla Šimky a soudců Evy Šonkové a Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **A. Č.**, zast. JUDr. Pavlem Širokým, LL.M., advokátem se sídlem Vodičkova 710/31, Praha 1, proti žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2022, č. j. PPR-27581-4/ČJ-2022-990131, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2023, č. j. 6 Ad 11/2022-123,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku **4 114 Kč** k rukám zástupce žalobce JUDr. Pavla Širokého, LL.M., advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Věc se týká dodatečného proplacení služebního příjmu žalobce (vrchního inspektora oddělení dopravních nehod odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy) za dobu všech jeho přestávek ve službě v období let 2018 až 2021.

[2] Náměstek ředitele Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy pro vnější službu (dále i „služební funkcionář“) zamítl žádost žalobce o doplacení služebního příjmu za zmiňované přestávky a žalovaný odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl. Městský

soud v Praze (dále jen „městský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[3] Dle městského soudu žalobce vykonával výjezdovou službu určenou k řešení dopravních nehod nepřetržitě a nepřerušitelně. Nebyla učiněna žádná organizační opatření (neexistoval předem nastavený a konkrétní systém), na jejichž základě by bylo zajištěno plnohodnotné zastupování policistů během přestávek. Místo neproplacených přestávek ve službě [§ 60 odst. 1 a 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“)] čerpal ve skutečnosti jen přiměřenou dobu na jídlo a na odpočinek (§ 60 odst. 3 téhož zákona), za kterou mu náleží služební příjem.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu velmi obsáhlou kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítá, že městský soud nesprávně vyhodnotil výpovědi žalobce a svědků. Na základě nich pak vyvodil nepřezkoumatelné a nesprávné závěry o neexistenci opatření, která by žalobci zaručovala řádné čerpání přestávky ve službě, stejně jako o nepřerušitelnosti výkonu jeho služby.

[5] Stěžovatel považuje za dostatečně účinné organizační opatření tzv. lančovník, který zajišťuje zastupování policistů během jejich přestávek. Ten nemusí dle jeho názoru výslovně obsahovat pravidla pro zastupování konkrétních policistů konkrétními policisty (v tomto upozorňuje na nepřipadný odkaz městského soudu na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 7. 2018, č. j. 65 Ad 9/2017-53). Pokud sám žalobce uvádí, že přestávku čerpal, nelze naopak tvrdit, že ve skutečnosti nešlo o žádnou přestávku. Stěžovatel kritizuje městský soud, že se nevypořádal s jeho argumentací týkající se organizačních opatření, kterou uváděl ve vyjádření k žalobě. Též se vyjadřuje k otázce posunutí přestávek. Podle něj policisté (tedy i žalobce), kteří čerpali přestávku dle vlastního uvážení a okolností (zejména s ohledem na přidělené dopravní nehody) v jiném než plánovaném čase, tak činili po informování operátora či nadřízeného, tedy fakticky o takové čerpání požádali.

[6] Žalobce navrhuje kasační stížnost zamítnout. Trvá na tom, že jeho služba byla nepřerušitelná, neboť nevěděl, jak se policisté vzájemně zastupují během svých přestávek. Zopakoval, že faktické poměry na pracovišti mohou znemožnit čerpání přestávky, byť je služba formálně označena jako přerušitelná (k tomu upozorňuje na nedostatečné personální zajištění na oddělení dopravních nehod). Během vlastní přestávky musel očekávat hlášení operátora, byl tak neustále ve stavu ostražitosti. Řádné čerpání přestávky znamená, že policista nemusí během ní řešit žádné služební úkoly, a to ani vyřizování oznámení. To stěžovatel žalobci neumožnil. Pro posouzení existence pravidel zastupování policistů není počet narušených přestávek významný. Použití institutu posunutí přestávky má vycházet z žádosti policisty z určitých (např. zdravotních) důvodů, ne z nutnosti plnění pracovních povinností (výjezdu k dopravní nehodě).

III. Právní hodnocení

pokračování

[7] Kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[8] Nejvyšší správní soud se skutkově a právně obdobnými případy zabýval již ve svých rozsudcích ze dne 23. 1. 2024, č. j. 10 As 252/2023-77, ze dne 10. 4. 2025, č. j. 6 As 104/2024-78, a ze dne 25. 4. 2025, č. j. 3 As 255/2023-84. V nyní projednávané věci neshledal důvod odchytil se od tam zaujatých názorů a závěrů. I proto proti obsáhlé stížní argumentaci, jež se svou podstatou nelišila od argumentace přednesené ve výše uvedených věcech, postavil ucelenou a uspořádanou, avšak poněkud stručnější reakci, která obстоjí jako celek a současně vyvrátí podstatné námitky stěžovatele [srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), bod 68].

[9] Stěžovatel míní, že městský soud nesprávně hodnotil výpovědi žalobce a ostatních policistů (svědků). V souvislosti s touto námitkou uvádí, že se nedopustil nesprávného posouzení důkazů, pokud shledal, že tzv. lančovník – pořádkový systém, kterým se přerazděluje dopravní nehody mezi policisty – představuje organizační, technické a personální opatření k zajištění řádného čerpání přestávek. S touto námitkou se Nejvyšší správní soud věcně vypořádá níže.

[10] Dále stěžovatel míní, že městský soud se nedostatečně vypořádal s jeho argumentací ohledně výše uvedeného organizačního opatření, kterou obsahovalo jeho vyjádření k žalobě. Tak tomu však není. Městský soud srozumitelně vysvětlil, proč má za prokázané, že stěžovatel neučinil žádné organizační opatření, prostřednictvím něhož by předem vyřešil zastoupení a vystřídaní žalobce, aby mohl čerpat přestávku. Z obsahu další argumentace stěžovatele vyplývá, že nesměřuje k nepřezkoumatelnosti rozsudku, ale namítá nesprávný právní názor městského soudu. K tomu lze dodat, že nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku jeho nepřezkoumatelnost nezpůsobuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2025, č. j. 3 As 255/2023-84, bod 23).

[11] Podle § 60 zákona o služebním poměru platí: *(1) Příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut. (2) Přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby. (3) Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušování výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.*

[12] Zákon o služebním poměru tak rozlišuje dva režimy. První vychází z jeho § 60 odst. 1 a počítá s přestávkou ve službě na jídlo a odpočinek, za kterou však žádný služební příjem nenáleží, neboť se, jak uvádí odst. 2 uvedeného paragrafu, nezapočítává do doby služby. Druhý režim pramení z § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru a vztahuje se k zajištění přiměřené doby na jídlo a odpočinek. Výkon služby v tomto režimu nelze přerušit, takže se doba na oddych proplácí.

[13] Pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba zařadit zejména situace, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž taková potřeba běžně nastává (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 27. 7. 2018, č. j. 65 Ad 9/2017-53, z nějž městský soud v nyní projednávané věci správně vycházel, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, a ze dne 7. 5. 2020, č. j. 9 As 40/2020-78).

[14] Podle stěžovatele jeho opatřením k organizaci přestávek je tzv. lančovník. Ten však představuje toliko poradnickový systém řešící rozdělení případů dopravních nehod mezi policisty, avšak ne jejich zastupování. Povinnost přesvědčivě popsat, jakým způsobem jsou policisté v případě čerpání přestávky ve službě zastupováni, tíží stěžovatele. Právě on prokazuje, že přijal všechna nezbytná opatření, která zajišťují čerpání přestávek v zákonné délce a standardu (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2023, č. j. 10 As 132/2023-80). Soudy trvají na existenci *organizačních, technických a personálních opatření* k zajištění čerpání přestávek, která by vytvořila podmínky, aby se policisté mohli v klidu najíst a odpočinout si.

[15] Lančovník, který řeší rovnoměrné rozdělení řešení dopravních nehod mezi policisty, není požadovaným organizačním opatřením. V rozsudku ze dne 23. 1. 2024, č. j. 10 As 252/2023-77, Nejvyšší správní soud uvedl, že na pracovišti stěžovatele „*chybí konkrétní odpovědi na to, kdo, kdy a jak zastupuje policisty během přestávek (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44, bod 24).*“

[16] Je třeba zdůraznit, že požadavek městského soudu na vystřídání žalobce konkrétním příslušníkem neznamena, že by žalobce musel vědět, který konkrétní policista ho v době přestávky zastoupí. Je ale nutné přijmout taková organizační opatření, na jejichž základě bude mít žalobce prakticky jistotu, že v době přestávky bude *některým* z policistů na oddělení zastoupen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2025, č. j. 3 As 255/2023-84, bod 38).

[17] Pokud žalobce mohl během čerpání přestávky s určitou ne zcela bezvýznamnou pravděpodobností očekávat oznámení, kvůli němuž by mohlo být nutné přestávku přerušit, a současně neměl jistotu, že jej někdo jiný zastoupí (to, že zastoupen bude, bylo pouze pravděpodobné a obvyklé, ne však jisté), byl uveden do stavu trvalé ostražitosti. V takovém případě ovšem nemohl plnohodnotně čerpat již započatou přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, neboť nebyl schopen předvídat, zda a kdy bude muset přestávku přerušit. To, že bude moci přestávku nerušeně čerpat, bylo toliko pravděpodobné, avšak s ohledem na povahu zvolených organizačních opatření nikoli jisté či s jistotou prakticky hraničící. Pokud faktické poměry na pracovišti čerpání přestávky ve výše uvedeném smyslu neumožňují (nedávají praktickou jistotu, že přestávku bude moci konkrétní policista v předem plánovaný čas čerpat), policisté ve skutečnosti čerpají *přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek* podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2024, č. j. 10 As 252/2023-77, bod 19).

pokračování

[18] Na uvedeném závěru nic nemění ani vyjádření stěžovatele, že faktické poměry na oddělení umožňovaly policistům podle jejich uvážení čerpat přestávku v jiný než plánovaný čas (všichni policisté na oddělení měli plánovanou přestávku ve stejný čas). Přestávku tedy podle něj fakticky čerpat mohli. Stěžovatel ovšem nerozporuje, že o posunutí přestávky žádali policisté z důvodu plnění pracovních povinností. Stěží tak lze hovořit o v pravém slova smyslu *vlastním uvážení* policistů při volbě doby čerpání přestávky. Naopak, uvedená situace potvrzuje závěr, že organizační, technická a personální opatření, která by policistovi umožnila s jistotou či s pravděpodobností s jistotou prakticky hraničící čerpat přestávku v čas předem určený, ve shora uvedeném smyslu na oddělení dopravních nehod ve skutečnosti chyběla.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud dospěl na základě výše uvedeného k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci naopak plný úspěch.

[21] V řízení o kasační stížnosti žalobci vznikly náklady v podobě odměny jeho zástupce JUDr. Pavla Širokého, LL.M., advokáta. Odměna zástupce činí za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) částku 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024]. Zástupce žalobce již byl s věcí seznámen, proto nebylo důvodu přiznávat odměnu za převzetí případu a přípravu zastoupení v řízení o kasační stížnosti. Náhrada hotových výdajů pak činí 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Protože je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 3 400 Kč, tedy o 714 Kč. Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti činí celkem 4 114 Kč. Náhradu nákladů řízení je stěžovatel povinen uhradit žalobci k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitý na základě § 64 s. ř. s.) ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2025

Karel Šimka
předseda senátu